
Săptămâna Europeană de Prevenire a Cancerului de Col Uterin

Ediția a 11-a, 22-28 ianuarie 2017

INFORMARE

Cancerul de col uterin

Cancerul de col uterin afectează cele mai multe femei la nivel mondial, după cancerul de sân.

În fiecare an, aproximativ 500.000 de femei se îmbolnăvesc și 250.000 mor, din această cauză.

Cele mai multe cazuri apar în zone ale lumii în care nu există screening sau screeningul nu este eficient.

Cancerul de col uterin

În Europa, aproximativ 60.000 de femei se îmbolnăvesc, în fiecare an și 30.000 de femei mor din această cauză.

Unul dintre motivele acestei situații este acela că femeile nu au fost informate în privința a ceea ce trebuie să facă pentru a preveni cancerul de col uterin.

În consecință, aceste femei nu beneficiază de avantajele programelor de prevenire, acolo unde acestea sunt disponibile și nici nu militează pentru introducerea unor programe de prevenire, acolo unde acestea nu există.

Cancerul de col uterin

Aproape fiecare caz de cancer de col uterin poate fi prevenit prin organizarea de programe care să asigure screening pentru cancerul de col uterin pentru femeile adulte și vaccinare împotriva virusului Papilloma uman (*Human Papilloma Virus* – HPV) a adolescentelor.

Nu există altă formă de cancer pentru prevenirea căreia impactul să fie atât de convingător!

HPV și cancerul de col uterin

Cancerul de col uterin este provocat de anumite tipuri de HPV.

Există mai mult de 100 de tipuri de HPV.

Unele tipuri duc la apariția negilor pe mâini sau picioare, iar altele provoacă infecții în zona genitală, atât la bărbați cât și la femei, aceste tipuri numindu-se **HPV genitale**.

Dintre tipurile de HPV genitale, unele tipuri duc la apariția negilor genitali, iar altele (aproape 12) pot determina cancerul de col uterin (tipurile cu risc crescut).

HPV și cancerul de col uterin

Infecția HPV este foarte răspândită și majoritatea adulților se infectează cu HPV la un moment-dat în cursul vieții.

Aproape toate infecțiile cu HPV dispar de la sine fără vreun tratament și fără ca persoana să știe că a fost infectată.

Totuși, unele infecții HPV persistă și pot duce la modificări anormale ale celulelor colului uterin care progresează spre cancer de col uterin, pe o perioadă de 10 ani sau mai mult.

În prezent, nu se poate preciza care dintre infecțiile cu HPV vor persista și care vor dispărea de la sine.

Screening pentru cancerul de col uterin

Cancerul de col uterin necesită mulți ani pentru a se dezvolta și trece printr-o serie de stadii precanceroase înainte de a deveni cancer invaziv.

Programele eficiente de screening pot preveni până la 80% din cazurile de cancer de col uterin.

Screening pentru cancerul de col uterin

Screeningul cervical constă în depistarea fazelor precanceroase, atunci când aceste zone pot fi înlăturate fără internare, și dezvoltarea cancerului poate fi oprită.

Stadiile precanceroase nu cauzează nici un simptom și, de aceea, acestea pot fi depistate doar prin screening.

Este foarte important ca toate femeile să participe la programele de screening, cu regularitate, chiar dacă se simt perfect sănătoase.

Screening pentru cancerul de col uterin

Există două teste care pot fi utilizate pentru depistarea precoce:

1. Testul Papanicolau (testul Babeș-Papanicolau) identifică celulele precanceroase care se pot transforma în cancer de col uterin.

- Dacă testul este normal, femeile vor fi invitate să revină pentru screening după 3-5 ani. Screening-ul regulat, la fiecare 3-5 ani, reprezintă cea mai bună protecție împotriva cancerului de col uterin.

- Dacă sunt detectate celule precanceroase, se vor recomanda investigații suplimentare (alt test Papanicolau, testul pentru HPV sau o colposcopie), pentru a se stabili dacă este necesar tratamentul.

Screening pentru cancerul de col uterin

2. Testul HPV are scopul de a depista tipurile de HPV cu risc sporit care pot duce la dezvoltarea cancerului de col uterin.

- Dacă virusurile HPV cu risc crescut nu sunt depistate, riscul de a dezvolta cancerul de col uterin este redus și femeia va reveni pentru un nou screening peste 3-5 ani. Efectuarea screening-ului cu regularitate, o data la 3-5 ani, asigură cea mai bună protecție împotriva cancerului de col uterin.

- Dacă sunt detectate tipuri de HPV cu risc crescut, atunci sunt recomandate teste ulterioare (testul Papanicolau sau o colposcopie) pentru a vedea dacă este necesar tratamentul.

- Testul HPV nu este recomandat femeilor cu vârsta de până la 30 de ani deoarece infecțiile HPV, deși sunt des întâlnite la femeile mai tinere, dispar de la sine.

Screening pentru cancerul de col uterin

Screening-ul pentru cancerul de col uterin este foarte eficient dacă este realizat prin intermediul unor programe de sănătate publică bine organizate.

De aceea, Consiliul Uniunii Europene și Parlamentul European au recomandat ca toate țările Uniunii Europene să implementeze programe bine organizate de screening pentru cancerul de col uterin.

Screening pentru cancerul de col uterin

În țara noastră, screening-ul pentru cancerul de col uterin se derulează în cadrul Programului național pentru depistarea activă precoce a cancerului de col uterin, a cărui Unitate de Asistență Tehnică și Management se află în Institutul Național de Sănătate Publică.

www.insp.gov.ro

Vaccinarea anti-HPV

Cancerul de col uterin nu se dezvoltă în absența unei infecții persistente cu un tip HPV cu risc crescut.

Prin urmare, vaccinurile care previn aceste infecții vor preveni, de asemenea, cancerul de col uterin.

Vaccinarea anti-HPV

În prezent, sunt disponibile două vaccinuri anti-HPV.

Ambele vaccinuri țintesc două dintre cele mai răspândite tipuri de HPV cu risc crescut (tipurile 16 și 18) care, împreună, cauzează majoritatea cancerelor de col uterin.

Cele două vaccinuri sunt extrem de eficiente în prevenirea infecțiilor persistente cu HPV tipurile 16 și 18, dacă sunt administrate adolescentelor și femeilor tinere.

Aceste vaccinuri asigură un nivel scăzut de protecție și împotriva altor câteva tipuri de HPV cu risc crescut.

Vaccinarea anti-HPV

Totuși, vaccinul anti-HPV nu oferă protecție împotriva tuturor tipurilor HPV cu risc crescut, astfel încât, vaccinarea reduce riscul de apariție a cancerului de col uterin dar, nu oferă protecție completă împotriva acestuia. De aceea, este foarte important ca toate femeile să participe la programele de screening pentru cancerul de col uterin, chiar dacă au fost vaccinate anti-HPV.

Vaccinarea anti-HPV

Un raport recent al Centrului European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor arată că 19 din cele 29 de țări europene (UE + Norvegia și Islanda) derulează programe de vaccinare sistematică anti-HPV pentru adolescente.

Raportul arată, de asemenea, că nivelul de conștientizare publică a importanței vaccinului anti-HPV este sub așteptări în multe din aceste țări.

Unul dintre motivele principale este acela că populația nu a înțeles în întregime beneficiile și siguranța, dovedite de statistici, pe care le oferă vaccinul anti-HPV.

Vaccinarea anti-HPV

În prezent, există un volum imens de dovezi științifice care demonstrează beneficiile și siguranța vaccinării anti-HPV.

Pe baza acestor dovezi, vaccinarea anti-HPV este acceptată pe scară largă de către comunitățile medicale și științifice, ca o metodă extrem de eficientă de reducere a riscului de apariție a cancerului de col uterin, iar Centrul European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor a accentuat faptul că autoritățile naționale de sănătate publică din toată Europa trebuie să își crească eforturile pentru a se asigura că toate adolescentele vor fi vaccinate împotriva HPV.

Programele eficiente de screening pentru cancerul de col uterin și de vaccinare anti-HPV pot preveni aproape toate cazurile de cancer de col uterin.

Totuși, aceste programe, vor funcționa doar dacă populația le va utiliza, iar populația le va utiliza doar dacă va conștientiza beneficiile acestora.

A 11-a Săptămână Europeană de Prevenire a Cancerului de Col Uterin

22-28 ianuarie 2017

Cu ajutorul dumneavoastră, aproape fiecare caz de cancer de col uterin poate fi prevenit!

Programele bine organizate de screening pentru cancerul de col uterin pot preveni până la 80% din cazurile de cancer de col uterin.

În plus, vaccinarea împotriva HPV este extrem de eficientă dacă este efectuată în perioada adolescenței și poate reduce rata dezvoltării cancerului de col uterin pe viitor.

Cu ajutorul dumneavoastră, aproape fiecare caz de cancer de col uterin poate fi prevenit!

Atunci, de ce, când am putea preveni aproape fiecare caz, 60.000 de femei se îmbolnăvesc și 30.000 de femei mor anual în Europa din cauza cancerului de col uterin?

Cu ajutorul dumneavoastră, aproape fiecare caz de cancer de col uterin poate fi prevenit!

Există două motive importante:

1. Multe țări încă nu dispun de programe eficiente de screening pentru cancerul de col uterin și de vaccinare anti-HPV, astfel încât populația acestor țări nu are acces la aceste programe;
2. Chiar dacă aceste programe există, multe femei nu cunosc importanța acestora și, prin urmare, nu le utilizează.

Cu ajutorul dumneavoastră, aproape fiecare caz de cancer de col uterin poate fi prevenit!

Săptămâna Europeană de Prevenire a Cancerului de Col Uterin a fost lansată pentru a se adresa acestor probleme, prin organizarea de evenimente care să crească gradul de conștientizare a populației asupra cancerului de col uterin și cum poate fi acesta prevenit.

Cu ajutorul dumneavoastră, aproape fiecare caz de cancer de col uterin poate fi prevenit!

Există trei grupuri țintă principale:

1. Populația generală
2. Furnizorii de servicii medicale
3. Politicienii

Cu ajutorul dumneavoastră, aproape fiecare caz de cancer de col uterin poate fi prevenit!

1. Populația generală – oamenii trebuie să înțeleagă beneficiile screeningului pentru cancerul de col uterin și ale vaccinării anti-HPV pentru a extinde utilizarea acestor servicii acolo unde acestea sunt disponibile.

Cu ajutorul dumneavoastră, aproape fiecare caz de cancer de col uterin poate fi prevenit!

2. Furnizorii de servicii medicale – medicii, asistenții medicali și alți furnizori de servicii medicale trebuie să dețină informații corecte și actualizate privind screeningul de cancer de col uterin și vaccinarea anti-HPV, astfel încât să poată răspunde la întrebările pacienților și să-i încurajeze să apeleze la aceste servicii.

Cu ajutorul dumneavoastră, aproape fiecare caz de cancer de col uterin poate fi prevenit!

3. Politicienii – liderii politici trebuie informați în privința beneficiilor screeningului pentru cancerul de col uterin și ale vaccinării anti-HPV, astfel încât să înțeleagă importanța prioritizării acestor programe.

Cancerul de col uterin în lume

Cu toate că programele de screening au redus substanțial incidența și mortalitatea în țările vestice, iar vaccinarea anti-HPV continuă ofensiva împotriva acestei patologii, cancerul de col uterin rămâne o importantă problemă de sănătate publică, în special în țările mediu și subdezvoltate.

Conform GLOBOCAN, incidența mondială în anul 2012 a fost de 527.624 cazuri noi. Cancerul de col uterin se află pe locul 4 ca localizare neoplazică la sexul feminin și pe locul 2 la femeile cu vârsta cuprinsă între 15 și 44 de ani.

85% din cazuri apar în țările în curs de dezvoltare, fără programe populaționale adecvate de screening.

Cancerul de col uterin în lume

La nivel mondial, ratele de mortalitate prin cancerul de col uterin sunt substanțial mai mici decât incidența, cu un raport al mortalității la incidență de 50,3%. În anul 2012 s-au înregistrat 265.672 de decese, cu a 4-a rată de mortalitate prin cancer la sexul feminin și a 2-a la femeile tinere cu vârsta cuprinsă între 15 și 44 de ani.

Aproape 90% dintre decesele prin cancer de col uterin au avut loc în țări în curs de dezvoltare: 60.100 de decese în Africa, 28.600 în America Latină și Caraibe, și 144.400 în Asia. India, a doua țară ca populație din lume, totalizează 25% (67.500) din decesele provocate de cancerul de col uterin. În Africa de Est, Centrală și de Sud, ca și în Melanezia, cancerul de col uterin este principala cauză neoplazică de deces la femei.

Cancerul de col uterin în Europa și în România

Pentru anul 2012, în Europa s-au estimat 58.373 cazuri noi de cancer de col uterin, cu o rată de incidență standardizată pe vârstă (RSI) de 11,4 la 100.000 și 24.385 de decese, cu o rată standardizată de mortalitate (RSM) de 3,8.

Cancerul de col uterin ocupă locul 6 în rândul localizărilor neoplazice la genul feminin în Europa și locul 2 în rândul femeilor cu vârsta cuprinsă între 15 și 44 de ani.

De asemenea, este a 7-a cauză de mortalitate prin cancer la femeile de pe continentul nostru și a 2-a în rândul tinerelor între 15 și 44 de ani.

Cancerul de col uterin în Europa și în România

Pentru anul 2014, dintre statele care au furnizat date, se estimează că cele mai mari rate de incidență au fost în România (31,51 la 100.000), Bulgaria (27,41) și Letonia (25,01), iar cea mai mică în Malta (4,21). Cele mai mici rate de mortalitate au raportat Finlanda (1,25), Malta (1,4), Spania (1,78) și Norvegia (1,79). România a raportat cea mai crescută rată de mortalitate (11,94 la 100.000), fiind urmată de Republica Moldova (8,48), Lituania (8,29) și Serbia (8,15).

România își menține ratele înalte de incidență și mortalitate prin cancer de col uterin.

Este a patra cauză de mortalitate prin cancer la femeile din România, după cancerul mamar, colorectal și cel pulmonar, dar prima în rândul femeilor tinere, între 15 și 44 de ani.

Tendențe globale

În mai multe țări occidentale, în care au fost stabilite programe de screening, ratele cancerului de col uterin au scăzut chiar cu 65% în ultimele patru decenii.

În Norvegia, ratele de mortalitate au scăzut de la 6,3 la 100.000 de locuitori în 1970, la 1,5 în 2011.

S-au înregistrat scăderi și în unele zone cu incidență mare, cum ar fi Columbia, Filipine, India, probabil datorită îmbunătățirii activităților de screening și a condițiilor socio-economice.

Există și țări în care ratele cancerului de col uterin au fost în creștere - Uganda și în unele țări din Europa de Est (Estonia, Lituania, Bulgaria).

Tendențe actuale

Ratele extrem de scăzute din Orientul Mijlociu și unele regiuni din Asia, reflectă prevalența scăzută a infecțiilor cu HPV ca urmare a dezaprobarii activității sexuale extraconjugale, în timp ce afectarea femeilor tinere din multe țări europene, din Asia Centrală, Japonia și China, reflectă schimbările survenite în comportamentul sexual.

Turismul și afluxul de imigranți sunt, de asemenea, incriminate în creșterea probabilităților de expunere la HPV.

În SUA, rata mortalității prin cancerul cervical a scăzut cu aproximativ 74% în ultimii 50 de ani datorită practicării screening-ului populațional.

Tendențe actuale

În Spania s-a observat stoparea trendului descendent al ratelor cancerului de col uterin. Mortalitatea prin cancer cervical a început să scadă în 1981 și s-a oprit în 2003, de când se menține constantă în platou.

Studiul "The end of the decline in cervical cancer mortality in Spain: trends across the period 1981–2012" arată că programele actuale de prevenție care se bazează pe screening-ul populațional, nu sunt capabile să reducă în continuare ratele, în absența unor adaptări impuse de disponibilitatea testării HPV și de introducerea vaccinării anti-HPV în programul de vaccinare finanțat din fonduri publice.

Campania Perla Înțelepciunii pentru Prevenirea Cancerului de Col Uterin

Perla Înțelepciunii este simbolul Campaniei de Prevenire a Cancerului de Col Uterin și al Săptămânii Europene de Prevenire a Cancerului de Col Uterin, care are loc în fiecare an în cursul lunii ianuarie.

Perla Înțelepciunii

Campania Perla Înțelepciunii pentru Prevenirea Cancerului de Col Uterin

Aproape fiecare caz de cancer de col uterin ar putea fi prevenit prin screening și prin vaccinare împotriva HPV.

Cu toate acestea, multe femei din Europa nu au acces la aceste programe, deoarece guvernele nu au priorizat implementarea acestora.

În plus, chiar și acolo unde sunt disponibile screeningul pentru cancerul de col uterin și vaccinarea anti-HPV, multe femei nu le utilizează, deoarece nu au fost sensibilizate cu privire la beneficiile acestor programe asupra sănătății.

Campania Perla Înțelepciunii pentru Prevenirea Cancerului de Col Uterin

Prin urmare, este esențială creșterea gradului de conștientizare a populației privind screeningul pentru cancerul de col uterin și vaccinarea anti-HPV, în vederea reducerii numărului de cazuri de cancer de col uterin în Europa.

Campania Perla Înțelepciunii pentru Prevenirea Cancerului de Col Uterin

ECCA (European Cervical Cancer Association – Asociația Europeană pentru Prevenirea Cancerului de Col Uterin) a lansat în anul 2002 campanii de educare și *advocacy* pentru creșterea gradului de conștientizare a ceea ce înseamnă cancerul de col uterin și cum poate fi acesta prevenit.

Perla Înțelepciunii este un element cheie al acestor campanii, deoarece, aceasta ne îmbunătățește capacitatea de a comunica cu populația.

Campania Perla Înțelepciunii pentru Prevenirea Cancerului de Col Uterin

Pentru ca o campanie de educație pentru sănătate să aibă succes, este esențial ca oamenii să o identifice printre toate celelalte lucruri care încearcă să le atragă atenția.

De aceea, insigna Perla Înțelepciunii a fost creată ca unic simbol prin care publicul să poată distinge Campania de Prevenire a Cancerului de Col Uterin.

În prezent, peste 1,5 milioane de insigne Perla Înțelepciunii au fost distribuite în Europa și acestea au devenit elementul cheie al evenimentelor organizate cu ocazia Săptămânii Europene de Prevenire a Cancerului de Col Uterin.

Ce activități se pot organiza?

Diversitatea acțiunilor care pot fi organizate pentru a promova prevenirea cancerului de col uterin este enormă:

1. Discuții online referitoare la prevenirea cancerului de col uterin:

- ECCA Facebook -

www.facebook.com/EuropeanCervicalCancerAssociation

- Cervical Cancer Awareness Facebook

www.facebook.com/CervicalCancerAwareness.CCA

- Campania de informare „HPV și Cancerul de Col Uterin”

www.facebook.com/CampanieCancerColUterin.SSMB

Ce activități se pot organiza?

2. Distribuire de broșuri despre prevenirea cancerului de col uterin în locuri publice (centre comerciale, stații de metrou, gări, piețe etc).

3. Organizarea unor puncte de informare despre prevenirea cancerului de col uterin în centre comerciale, stații de metrou, gări, piețe etc. Acestea pot fi popularizate în presa locală astfel încât, oamenii să cunoască locurile în care vor putea primi informații. Aceste puncte de informare pot fi utilizate și pentru distribuirea de broșuri.

Ce activități se pot organiza?

4. Organizarea de seminarii publice despre prevenirea cancerului de col uterin în școli, universități, primării, cabinete medicale etc.
5. Organizarea de lecții despre prevenirea cancerului de col uterin pentru adolescentele din licee. Aceste lecții pot include informații privind vaccinarea anti-HPV pentru fete, dar și informații despre screening-ul pentru cancerul de col uterin, pe care fetele să le transmită acasă mamelor.
6. Organizarea de seminarii despre prevenirea cancerului de col uterin pentru studenții la medicină, clinicieni și alți furnizori de servicii medicale.

Ce activități se pot organiza?

7. Publicarea de articole în presa scrisă și organizarea de emisiuni TV și/sau radio pe tema prevenirii cancerului de col uterin.

8. Organizarea de sesiuni parlamentare dedicate evenimentului, promovarea simbolului adecvat prevenirii cancerului de col uterin.

9. Acțiuni de promovare a simbolului Perlei Înțelepciunii, și distribuirea de insigne „Perla Înțelepciunii”.

(www.pearlofwisdom.eu)

În România, Campania de Prevenire a Cancerului de Col Uterin este coordonată de Ministerul Sănătății prin Institutul Național de Sănătate Publică și implementată local de către Direcțiile de Sănătate Publică județene și cea a municipiului București.

Campania națională va debuta în data de 22 ianuarie 2017, odată cu **Săptămâna Europeană de Prevenire a Cancerului de Col Uterin** și va continua în cursul lunii februarie 2017 în cadrul **Lunii Naționale de Prevenire a Cancerului**.

Cu ajutorul dumneavoastră, aproape fiecare caz de cancer de col uterin poate fi prevenit.

Programele de screening pentru cancerul de col uterin și de vaccinare anti-HPV sunt instrumente foarte eficiente pentru prevenirea cancerului de col uterin.

Totuși, aceste programe, vor funcționa doar dacă populația le va utiliza, iar populația le va utiliza doar dacă va înțelege beneficiile acestora.

Susțineți Campania de Prevenire a Cancerului de Col Uterin!

**Contribuiți la creșterea gradului de
conștientizare cu privire la prevenirea
cancerului de col uterin.**

Informații și contact

- www.ecca.info
- info@ecca.info

- Dr. Camelia Claici

Registrul Regional de Cancer Vest - membru ECCA

e-mail: seps.timisoara@insp.gov.ro

- Insignele „Perla Înțelepciunii” pot fi comandate de la următoarea adresă web:

<http://shop.pearlofwisdom.eu/index.php>

